

כ"ט אדר תשפ"ה
שנה ז' | גליון מס' 265

בפיקוח
רבנים ומחנכים
שליט"א

פניות והודעות למערכת:

ניתן להשאיר בקו 'בני בינה'
טל': 03-3064100 שלוחה 6.

לתרומות ולהנצחה בעלון:

דרך עמדות נדרים פלוס: 'בני בינה' -
ארגון בני בינה לילדי בני התורה
או בטל' 055-6705847

"אין כאן שום אוצר" קראנו לעברו של סבא זלמן שיצא אחריו

בינו נא זאת

קטנות יותר, בהספקים מתאמים לגדל השעה או הרבע שעה או אפילו השתי דקות. כי כל דקה פנויה אפשר להספיק להלום, כל רגע לאוצר. אם יש לנו כמה דקות לפני חזרת הש"ס, בזמני הנסיעה באוטובוסים ובכל רגע פנוי נוכל תמיד לקחת אתנו משניות קטנות ולשנן ביניהם, או אפילו לומר כמה פרקי תהלים.

"אספר לכם ספור" סבא זלמן פנהגו לתבל כל מסר עם ספור טוב לא ותר אף הפעם "לפני שנים לא רבות בארצות הברית חי לו יהודי פשוט שהשתוקק בכל מאודו לראות בעיניו את מרן הרב אלישיב ששמועו יצא בכל העולם. אף דא עקא מחיר פרטים לארץ ישראל יקר הוא מאד ולא יוכל לעמוד בו. החליט היהודי לחסוך כסף עבור הגשמת חלומו. וכן עשה. צבר לו במשך תקופה ארוכה דולר ועוד דולר, עד שלאחר כחצי שנה הצטבר לו סכום מספיק לרכישת פרטים הלוח נשבו.

והנה הגיע היום הגדול. התרגשותו גאתה עד מאד, חלומו הגדול התגשם. הוא עלה לארץ ישראל. בזמן קבלת הקהל הגיע למעונו של הרב אלישיב ונוכח לראות כי פמחו ממתינים עוד עשרות. לכול אחד ישנם רגעים ספורים בלבד בקדש פנימה אמרו לו. כשהגיע תורו, לא היה מוכן לוותר ואמר לרב אלישיב בפשטות: 'הגעתי לכאן במיוחד מארצות הברית כדי להפגש לרב, אשמח אם הרב יוכל להקדיש לי חמש דקות'.

הרב אלישיב חיך אליו בחם, ואמר: 'חמש דקות לא אוכל. אין לי זמן. אבל שלש דקות כן'. במשך שלש דקות שעברו ביעף פרש היהודי את שאלותיו, קבל תשובות, הכנה ויעוץ ואף התברר. והנה כבר תם לו הזמן.

למים ספר היהודי כי המפתח הגדולה ביותר שקבל מהפגוש אצל הרב אלישיב הוא הערה לכל דקה בחיים. לא חלמתי שיש הבדל כה גדול בין שלש דקות לחמש. עד ששמעתי את תשובתו של הרב אלישיב שרק שלש דקות יוכל להקדיש לי כי אין לו זמן. הבנתי כי אצל מי שידע את ערכו של החיים כל דקה חשיבה, וכל שניה מנוצלת.

"אני רואה שהשעה כבר מתאחרת ולמרות שזכר שעון קוץ השבת מתקרבת, אז תפך אסים, יש לכם עוד כח?"

"כן" קראנו במקהלה. וסבא זלמן המשיך: בשבת אנו נפרד את חדש ניסן, אם נשים לב בבקרת החדש אנו מבקשים בקשות לחדש הקרוב, שתחדש עלינו את החדש הזה לטובה ולברכה ועוד. אבל יש בקשה אחת שקצת מעוררת תמיהה, מדי חדש בחדשו אנו מבקשים ונתת לנו חיים ארפים. מה שיש לבקש לחדש הקרוב חיים ארפים? וכי הוא יכול להיות ארוך יותר מחדש?

באר הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל ראש ישיבת פוניבז': איננו מבקשים על ארך החיים בלבד, אלא על ארך משמעות חיינו בחדש הקרוב. אנו מבקשים שהחיים שלנו בחדש זה יותירו חותם לזמן ארוך. תהיה להם משמעות ארוכה ונצחית. שנגצל כל יום וכל שעה וכל רגע בחדש הקרוב ולא יתרו לנו חללים רבים.

בפרט אנו צריכים לזכר זאת בימי בין הזמנים הקרב ובא. בו בדרך כלל שעות רבות יכולות להתבזבז מבלי שוב ולהותיר חלל גדול בארץ. אם נתכונן מראש בקביעת סדרים ונחברות, ונמנון גם נקדיש זמנים לעזרה בבית, נזכה למלא את הארצות עד תום. שיהיה לכם בין הזמנים פורה ומנוצל צדיקים. גוט שאבעס. עם אוצר יקר בדיהם, ידיעת ערה הזמן, פנו הילדים לבינתם.

מעט על כלנו וצחקנו. עמדנו המומים מהפלא הגדול שלמרות שהארגון היה מלא וגדוש עדן כמות כה גדולה של מים הצליחה לחדר פנימה.

"איה זה יכול להיות?" שאל מושי. "אה אני יודע, יש הר בתחתית הארגון" הכריז מנחם כידע בברור.

"לא ולא אין שום חר" חר סבא זלמן ואמר: "ראינו בעינינו שהארגון לא התמלא כששמתם בו את הבולקים, ואף לא עם החצץ והחול. בכל שלב נותר עדן מקום להכניס פרטים נוספים. ובכל זאת טעינו לחשב כבר בהתחלה כי הארגון מלא ואין יותר מקום. אנו צריכים ללמוד מזה לנצל את הארגון הפרטי שלנו ולמלא אותו עד הסוף בלי שישאר בו חללים ריקים. כי פשוט חבל על המקום הזה".

"אין לי ארגונים, סבא" אמר מושי שהיה שתר פעיל בכל המתרחש.

"מושי, אני לא מתכוון לארגון פיזי מעץ כמו שראינו עכשו. הארגון הוא רק משל לוימו של האדם, בכל בקר כל אחד מאתנו מקבל ארגון חדש ריק ועליו למלא אותו בתוכן. כל רגע במשך היום שלא מנוצל קראוי ללמוד תורה, כיום מצוות מעשים טובים מותר חלל ריק ביום שאין איה לתקן אותו. למה אני מספר לכם את זה היום? כי בשבת הקרובה יקראו

"אין כאן שום אוצר" קראנו לעברו של סבא זלמן שיצא אחריו.

"תפך יהיה" סבא זלמן התישב על אבן גדולה וביטש מאתנו להכניס אל הארגון בולקים שהיו מנחים בפנת החצר. "מי שזכר עם בגדי שבת שיהיה לא להתלכלך" הזהיר מראש. כמובן ששמחנו לעזר לו והכנסנו בלוק ועוד בלוק עד שזכר לא נותר מקום בארגון.

"הארגון מלא, אין עוד מקום סבא" קראנו יחד. "אתם בטוחים?" שאל. ואנו השבנו שכן. "רוצים לראות שיש עוד הרבה מקום?"

"איה יכול להיות?" לא הצלחנו להבין מה רוצה סבא זלמן. "הנה וראוה לכם" הוא קם מהאבן עבר בדרך ליד שך אבני חצץ ופסו מלא חפציו. נגש אל הארגון שחיש מהרה בלע את כל אבני החצץ שמיצאו להם מקום נח בין הבולקים הגדולים. ולא נודע כי באו אל קרפנה. "ראיתם? יש עוד הרבה מקום, קדימה, מלאו אותו בחפצו".

לאחר כמה דקות בהם שפכנו פמויות של חצץ לתוך הארגון, הוא כבר לא הספיק לקבל בתוכו עוד כאלו. "עכשו באמת נגמר המקום". הכריזו בספיק.

סבא זלמן נגש שוב אל הארגון, אף לא לפני שהתכופף מלא קומתו אל הארגון, והרים חול בידו. הוא לקח את החול ורוקן לתוך הארגון שהספיק לקבלו בשמחה. "תמשיכו צדיקים קחו מהחול והכניסו, כל זמן שיש מקום בארגון אפשר עוד למלא".

"והו, עכשו כבר באמת אי אפשר להכניס עוד משהו". קראנו בהתלהבות פאשר החול שפסינו להוסיף החל נשפך ללצדים. פחנו את הארגון מכל הפוננים לזר שאין עוד חללים. "עכשו יש כאן גם בולקים גם חצץ וגם חול, אין מקום לסבא" ספם אברמי.

סבא זלמן שזכר התעצר מלקום פעם נוספת בקש משלומי מהיבא את צורה המים ולהשקות את הארגון במים. שלומי כון את הצורה פנימה ופתח את המים. המים התזו

"היום ארצה לספר לכם על אוצר מיוחד". סקרו סבא זלמן את הילדים הצדיקים שבאו מדי יום ששי לבקרו. ר' זלמן הוא אדם מבגר וגלמוד ללא קרובי משפחה בארץ הקדש, ואלו שמחוצה לארץ אינם יכולים לסייע לו. הוא נעזר על ידי משפחות טובות מהשכונה שדואגות לספק לו את כל צרכיו. מלא חקמת חיים הוא סבא זלמן, במשך ימי חייו צבר אינספור ספורים מדברי ימי עם ישראל, מכבשונם של גדולי הדורות, וסתם מחי היום יום. איכשהו נוצר מנהג טוב בין ילדי השכונה פאשר בימי ששי קשהאמהות הצדיקות שולחות לו מהמפעלים שהכינו לכבוד שבת קדש, מתאספים כלם יחד בשעה קבועה בביתו הקטן ושומעים מפיו דברי תורה על פרשת השבוע או על עניני דיומא. מתפלל היה סבא זלמן את דבריו בספורים ומשלים מרתקים ומענינים. תענוג היה לשמע כל שבוע את דבריו הנפלאים והמורממים, וישאף הסתם לו המפגש כבר צפו הילדים בכליו עינים לשבוע הבא.

והנה היום רוצה לספר להם סבא זלמן על אוצר מיוחד, 'מענינו על איזה אגוד מדבר' הרהר הילדים. ומושי הקטן שאל "זה אוצר של המון כסף?"

"אוצר יקר אף יותר מכסף" ענה סבא זלמן. "אה אני יודע, של הלומים!" אמר מנחם בן התשע בבשון. "חכו בסבלנות ותשמעו בדיק כמה מדבר. אה לפני כן כבה נצא אל החצר, ארצה להראות לכם משהו". יצאנו אל החצר, וראינו שבמקורו החצר עומד לו ארגון עתיק גדול מאד. נגשנו קרוב אליו אף הוא היה ריק. "אין כאן שום אוצר" קראנו לעברו של סבא זלמן שיצא אחריו.

"תפך יהיה" סבא זלמן התישב על אבן גדולה וביטש מאתנו להכניס אל הארגון בולקים שהיו מנחים בפנת החצר. "מי שזכר עם בגדי שבת שיהיה לא להתלכלך" הזהיר מראש. כמובן ששמחנו לעזר לו והכנסנו בלוק ועוד בלוק עד שזכר לא נותר מקום בארגון.

"הארגון מלא, אין עוד מקום סבא" קראנו יחד. "אתם בטוחים?" שאל. ואנו השבנו שכן. "רוצים לראות שיש עוד הרבה מקום?"

"איה יכול להיות?" לא הצלחנו להבין מה רוצה סבא זלמן. "הנה וראוה לכם" הוא קם מהאבן עבר בדרך ליד שך אבני חצץ ופסו מלא חפציו. נגש אל הארגון שחיש מהרה בלע את כל אבני החצץ שמיצאו להם מקום נח בין הבולקים הגדולים. ולא נודע כי באו אל קרפנה. "ראיתם? יש עוד הרבה מקום, קדימה, מלאו אותו בחפצו".

לאחר כמה דקות בהם שפכנו פמויות של חצץ לתוך הארגון, הוא כבר לא הספיק לקבל בתוכו עוד כאלו. "עכשו באמת נגמר המקום". הכריזו בספיק.

סבא זלמן נגש שוב אל הארגון, אף לא לפני שהתכופף מלא קומתו אל הארגון, והרים חול בידו. הוא לקח את החול ורוקן לתוך הארגון שהספיק לקבלו בשמחה. "תמשיכו צדיקים קחו מהחול והכניסו, כל זמן שיש מקום בארגון אפשר עוד למלא".

דברי בינה

פרפראות וחידישים
בפרשת השבוע
לשולחן השבת

”אלה פקודי המשכן משכן העדת” (לח כא).

כתב רש”י: המשכן משכן - שני פעמים רמז למקדש שנתימשכן בשני חרפניו על עונותיהו של ישראל.

יש לשאול וכו' פאן, בשעת הקמת המשכן, הוא המקום לרמו על חרפנו שעתיד להתמשכן שתי פעמים? וכי זהו שבת שבמשכן?

ובאר בספר ח”י דוד שאכן, נאמרה פאן מעלת המשכן. שכאן מבאר שהקב”ה נתן את המשכן לגמרי לישראל, שהם יהי הפעלים עליו לעולם, וגם פאשר נטל מהם בעונותיהם, אין זה אלא כמשכון, אבל תמיד זה נשאר בעצם של ישראל, אלא שהוא ממשכן לזמן על העונות, ואם כן ודאי יחזיר לנו הקב”ה אותו בקרוב בגמינו, אמן.

שם.

אל הגאון רבי יוסף חיים זונגפנד זצ”ל, מרא דארעא ישראל, פנה אדם בשאלה, הרי כתוב בתורה ה’שבת תשיב לו את העבדו כבא השמש, מצוה היא להחזיר את המשכון בלילה. אם כן, שהמשכן הוא כמשכון, מדוע הקב”ה לא השיב לנו עדין את המשכון?

ענהו רבי יוסף חיים, הלא התורה כתבה טעם לדבר, ”במה ישפכ“, כי אם לא יחזיר לעני את העבדו, במה יושב בלילה. ככל הנראה, אנתנו מסגלים לישן בלילה ללא בית המקדש, ולכן אין חיוב להשיב עדין. אך אם אכן נרגיש את גלד החסרון בהעדרו של בית המקדש, עד שלא נוכל לתת שנה לעינינו ולעפעפנו תנומה, אכן, שוב ישיב לנו הבוהא את בית המקדש במהרה.

”משכן העדת” (שם).

רמז נאה כתב רבנו בחי, על פי גמטריה של מלים אלו: **”משכן”** בגימטריה - ארבע מאות ועשר, כמספר השנים שעמד בית המקדש הראשון. **”המשכן”**, האות ה, יחד עם **חמש** האותיות שבמלה זו בגימטריה - ארבע מאות ועשרים, כמספר השנים שעמד בית המקדש השני. **”העדת”** בגימטריה - ארבע מאות שבעים ותשע, כמספר השנים שעמד **המשכן** עד לבנין בית המקדש הראשון.

הוסיף בזה החתם סופר, מדוע בגימטריה שפנגד בית שני, חסר למנין הגימטריה חמש, ויש לצרף את חמש האותיות? דבר זה, אמר, בא לרמו על האמור במסכת יומא (כב) **”שבת שני חסיו חמשה דברים מהם שהיו בבית ראשון.”**

מעשה לפדשה

”ובצאלא בן אורי בן חור למטה יהודה עשה את כל אשר צוה ה' את משה.”
וה', חרש וחשב ודקם בתכלת ובארגמן” וכו' (לח כב-כג).

היה זה פאשר מרנא הגאון רבי חיים יסד ישיבת בווילנא ושלח משלחים לקצני ארץ להתרים נדיבי עם לטל חלק מהחוקות ישיבות.

אחר זמן פנה אל רבי חיים אחד המשלחים ואמר שפרצונו לקנות סוס ועגלה, כדי שלא יצטרך לחכות תמיד בדרך לבצלי העגלה, הסכים רבי חיים, שראה בזה תועלת לישיבה ונתן לו סוף עבדו זה, אותו משלח הליבש את עצמו גם במלבושים מהדרים שהיה נראה נכבד ורבו הנדבות בליבה.

כששב המשלח לביתו, לאחר פחדו בו פועל למען הישיבה, התענן רבי חיים על הצלחתו בנסיעה. המשלח מסר לו את מה שהצליח לאסוף, וימה עם פלוני הפקיד? התענן רבי חיים, ”כמה הוא תרם?”

”אומהיה” ענה המשלח, תמה על כך רבי חיים: ”הרי פנקס שבדי כתב שהפקיד התנדב לתת בקל שנה מאה רובל סוף, וזה הן רב, מדוע אפוא נמנע מלתת?”

”אני יודע” התנצל המשלח, ולא זו בלבד, הוסיף ואמר: ”הפקיד אמר לי שהוא גם תוהה על הראשונות, הוא מתחרט על התרומות הראשונות שנתן.”

החליט רבי חיים מציאותו לנסע לאותו פקיד ולקרר את הענין לאשורו. כשבא אליו רבי חיים, שמח הפקיד וחדד לקראתו. לאחר התעניינות בשלמו, מצבו ובמסחרו, שאלו הגאון מהי סבת מניעת נדבתו עמה? ונען הפקיד ויאמר: ”מאת פי הנני שמח מישיבותי של כבודו, ושמח להחזיקו, אך כשראיתי שהמשלח הגיע לבוש בבגדי פאר, ויש לו סוס ונער ממש, וכל זה עולה להוצאות גדולות, שבו ודאי על חשבון הישיבה, איני רוצה לתת שהמשלח יאכל כספי.”

פישמע את רבי חיים שאלו: ”האם מעודך למדת דבר מה?” ”כן, חוש למדת.” ”אם כן, שאאלך שאלה מתוך החמש. אך הרישנא לי להקדים, משל לאחד שהיה בלדיהו **חיש טוב**, ונפשו חשקה בתורה ונעשה אחר כך **רב גאון**, אם אחי יתב לו שאלה בתורה - לכבוד הגאון הגדול והחיש הטוב וכו'. האם לא היה זה לשחק?” ”אכן” הסכים הפקיד. ”אם כן, המשיך רבי חיים, ”הנה נראה מה מעידה התורה על גדלותו של בצלאל - במסכת ברכות (טז) כתוב **”ידע היה בצלאל לצרף אותיות שברא בהם שמים וארץ, מכינים אנו מהי גדלותו העצומה, ואין יתכן לאחר שהתורה מעידה שו' מלא אותו בחכמה בתיבנה וידעת ובכל מלאכה, לכתב עליו תאר”** ולחשב מחשבת לעשות בזה ובכסף ובנחשת” (והא לא לב), שהיה גם **חיש טוב**, הרי זה דומה להגאון הרב חקט טובי.”

אכן המשיך רבי חיים, ידוע שבמשכון היו מקומות שונים ונחלקים בקדושתם: קדשי קדשים, היכל, עזרת פהנים, היחש. אך הרישנא לי להקדים, משל לאחד שהיה בלדיהו **חיש טוב**, ונפשו חשקה בתורה ונעשה אחר כך **רב גאון**, אם אחי יתב לו שאלה בתורה - לכבוד הגאון הגדול והחיש הטוב וכו'. האם לא היה זה לשחק?” ”אכן” הסכים הפקיד. ”אם כן, המשיך רבי חיים, ”הנה נראה מה מעידה התורה על גדלותו של בצלאל - במסכת ברכות (טז) כתוב **”ידע היה בצלאל לצרף אותיות שברא בהם שמים וארץ, מכינים אנו מהי גדלותו העצומה, ואין יתכן לאחר שהתורה מעידה שו' מלא אותו בחכמה בתיבנה וידעת ובכל מלאכה, לכתב עליו תאר”** ולחשב מחשבת לעשות בזה ובכסף ובנחשת” (והא לא לב), שהיה גם **חיש טוב**, הרי זה דומה להגאון הרב חקט טובי.”

נאזת הפסוקים, שהיה בצלאל יודע לצרף אותיות ולחשב מחשבות, וידע איר לעשות בזה ובכסף באיוו פנה היה, וקשר יח”ו (וחוש) ידע מחשבות.

לכו, ידיד, אמת של אלה נצטרך למשלח לסוס ונער, אך אם אמת פנתה רק לשם **שמים** - מעותך יאכלו רק **הוהים בתורת ה'**, ומי שנותן רק **לכבוד**, מעותיו **יאכל הסוס**, וגם זאת למצוה תחשב. כפשעם זאת הפקיד, הרים נדבות בכלם, לשם שמים.

יום השנה

הגאון הצדיק רבי ראובן יוסף גרשנוביץ זצ”ל
מראשי ישיבת הגג
נלב”ע ה' בניסן תשנ”ה

”על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים”. על שלש תסודות אלו עומדים תבל ומלוואה, ועל שלושה אלו אף עמד עולמו הפקטי של צדיק יסוד עולם, **הגה”צ רבי ראובן יוסף גרשנוביץ זצ”ל**, מראשי ישיבת הגג, אשר מיוחד היה באחיזתו בהם בעו ובתעצומות. צדיק נשכב אשר עבד את ד' מעתה וידבק בידורו כל ימיו וגמל חסד עם הבריות במדה מפלאה לאין שעור.

לרגל מלאות שלשים שנה להסתלקותו, ביום ה' בניסן, יצאנו לשרטט קוים מעמלנו ויגיעתו בתורה עד כלות.

תורה

מאז ימי נעוריו בהיכלי התורה - בישיבה הקדושה לצעירים בלידא, ובקרן בצלו של הגאון הגדול רבי פסח פרוסקין זצ”ל ובקמניו בהיכלו של מרן הגאון רבי ברוך בער זצ”ל, גע רבי ראובן יוסף בתורה כל ימיו, בעמל רב ובהתמדה עצומה.

כל רואיו, מפיור ותלמידיו העידו על התמדתו העצומה יומם ולילה, כשלא פסק פומיה מנרסא וכל עתותיו מקדושתו היו לעמלה של תורה. שעות על גבי שעות יושב שקד בתלמודו, בלא הפנה והפסקות כלל. כה, אפוא, העידו תלמידיו שלמדו עמו מיד לאחר תפלת שחרית, כי בעוד שאותם היה שולח לסעד את ארוחת הבקר, הרי הוא עצמו נותר במקומו והמשיך לעסוק בעמלה של תורה. רק כשהיה חש פחלשה, היה טועם דבר מה ושבו המשיך לשקד בתלמודו עד עת תפלת המנחה. **בשבתות חמאי**, יושב היה רבי ראובן יוסף במקומו במשך **כשבע שעות ורצומות**, בהם התיעב בעסק התורה ללא הפסק כלל.

באחד הימים בקש תלמידו של רבי ראובן יוסף להשיכים קום ולהגיע לפניו אל בית המדרש. לשם כך השיכים בשעה חמש לפנות בקר, אולם בהתנסו אל היכל הישיבה מצאו כבר יושב במקומו ולומד. למחרת הקדים בשעה תמימה וכבר בשעה ארבע לפנות בקר קם ממטתו ורץ אל היכל הישיבה, אולם שוב מצא כבר את רבי ראובן יוסף יושב והנהג בתורה. החליט הבהור להתאפץ יתר על המדה ולמחרת הקדים לקום לתמונה כבר בשעה שלוש בלילה. נכנס הבהור לבית המדרש ונלה את מקומו של רבי ראובן יוסף ריק, בעוד מהרהר הבהור במחשבותיו **”הנה הקדמתי את רבי ראובן יוסף, אולם לתדהמתו הבחין כי דלת מדר’ אוצר הספרים נפתחת ורבי ראובן יוסף יוצא משם...”**

באחד הימים התעלף רבי ראובן יוסף באמצע למדו. לאחר שהתעורר מעלפונו, שאלה הרבנית ע”ה האם לבית לרופא, אולם הוא השיב לה: **”מדוע לקרא לרופא? הרי מה שהתעלפתי, היה על ידי שהתאמצתי להבין את דברי התוספות** אבל עכשו שהבנתי ברוך ד', אין סבה שאתעלף שוב...”

גם לעת זקנה וערב ימיו, פאשר יסורים שונים סבבויו מכל צד, לא פסק מעמלו בתורה והגיונו בה. באחת הלילות בהם שכב במטתו בבית החולים, נראה אחד מבני המשפחה שהוא ממלמל דבר מה בשפתי. כשהסתה אָנו, שמע את רבי ראובן יוסף ואמר: **”ברוך ד', זכינו לחשבון ולסכם את סוגיא פלונית...”** אף פאשר עלה רבנו מרן הגר”ש אויערבאך זצ”ל לבקרו בעת חליו, צלל עמו רבי ראובן יוסף לעמק סגית צרת סוהר’.

כיוכל שנים הרביץ רבי ראובן יוסף תורה בהיכלי הישיבות - ישיבת ילומי’ה בפנת תקנה, תחמת שמואל במושב חמד ובשיבת הגג בפנת ישיבת התרומה במשנה שמואל, היה על ידי עד היכן מדרגת עמלה של תורה. תדיר היה מחזיר באָני תלמידיו את החובה ללמוד בעיון ובהעמקה, כשהוא מעמיד בפניהם את ממות העניקים של מורו ורבו הגדול **מרן הגאון רבי ברוך בער זצ”ל** אשר גע בתורה עד כלות. מתוך עיון והעמקה בדרקא.

עמל התורה

אף לתורתם של אחרים, היו נתונות מחשבותיו. כשהוא מרבה לתאר לתלמידיו ומשחרי פניו את גדל עמלה של תורה, כה, לדגמק, כתב לתלמידיו: **”היצר לא נותן לאדם ללמוד תורה, על מצוות לא אכתב לצרף אם עושה מצוות, רק על למוד התורה זה כל המלחמה, זה ממש מלחמה על החיים והמנות רח”ל, וממילא זה תל זה כה, אם תחליט שאתה חולק על מסירות נפש, הקב”ה יעזר לך, הלא הבא לשקר מסיעין לו, אף על פי שיש צליות וירידות** הלא שבע יפול צדיק וקם, לבסוף תצליח ותהיה גדול בישראל ממש”.

בשיחותיו בפני התלמידים, עמד על חובת ההעמקה והלמוד העיני. באחת מהשיחות הביא בפני התלמידים את דברי הגמרא במגלה (א) **”מבטלין תלמוד תורה למקרא מגלה”**, ותמה הלא מקרא מגלה הוה גם כן תלמוד תורה. **”ושמעתי”**, אמר, **”בשם מורי ורבי הגאון הצדיק הברכת שמואל”** זצ”ל שענין בטול תורה, אין הפרוש שלא לומד בכלל, אלא בטול שך גם כמי שלומד, רק **איכות למדו** לקויה, כי לפי כשרונותיו וכוחותיו **כול להעמיק יותר בלמוד** ומתעצל ולא גע יד הערך בלמוד התורה, וזה גם כן נקרא מבטל תלמוד תורה. לפי זה מתבאר מהו **”מבטלין תלמוד תורה למקרא מגלה”**, כי אף שמוגלת אסתר מספר התנ”ך ומקום בה מצוות תלמוד תורה, בכל זאת לגבי עסק התורה, שפוסקים **בעמק הלכה** ומפסקים בפסולתא דאורחא, הרי כשפוסקים לצרף קריאת המגלה שאין קראתה בעיון ובעמקה, נקרא **מבטל**, (ובאר בזה המשך דברי הגמרא בפמלה שם בענין הפמלה שפא ליהושע”).

הבל פיהם של תשוב

במי **מלחמת המפרץ** התבטא הגה”צ רבי ראובן יוסף זצ”ל באָני בני ישיבתו - ישיבת הגג בפנת ישיבות, כי למוד התורה הוא ההצלה הגדולה עבורנו בזמן בו אויבים ומשיתים מבקשים להשמיד להרג ולאבד, ולנכח זאת התורה להם כי פאשר נשמעת **אזעקה בשעות בין הסדרים**, ירצו בני הישיבה **להיכל בית המדרש** דלחובת התורה.

באותם ימי אימה, פאשר שמע רבי ראובן יוסף כי תלמידי תורה באזור מרכז הארץ בטלו את הלמודים לנכח הפחד והנדאנה, נחרד מאד באמרו: **”אין העולם מתקדם אלא בזכות הכל פיהם של תשוב”**, ואם אנו מבטלים אותם מתלמוד תורה, במה נזכה להצלה?”

על כן הריז מתקב למנהלי המת”ם והפוסדות, ובתוך דבריו כתב: **”אני מבקש עוד הפעם מההורים שיחיו שלא יפחדו בכלל. אני מבטיח לכל אחד ואחד שלא יקרה כלום ח”ו, לכל ילד שחולק לחידר ללמוד** הקב”ה ירחם עלינו ויוציאנו לנחיה, ויקרב גאולתנו, ונזכה לקבל משים צדקנו במהרה ממש.

כעתידת ידידכם עז ראובן יוסף גרשנוביץ”

ברכת מזל טוב לבחור חבר מצוה היקר והחביב אליהו בן הרה”ג ר’ עובדיה לוינגר שליט”א

לרגל הכנסו לעול תורה ומצוות
יהי רצון שיעלה מעלה בחורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל
העליה לתורה בשבת זו פקודי בביה”ב בית שמואל נאוה”פ

ברכת מזל טוב לבחור חבר מצוה היקר והחביב יעקב בן הרה”ג ר’ יוסף גלים שליט”א

לרגל הכנסו לעול תורה ומצוות
יהי רצון שיעלה מעלה בחורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל
הבר מצוה יתקיים ביום ד’ אור לה’ ניסן בחברון ק”ס

ברכת מזל טוב לבחור חבר מצוה היקר והחביב אליהו בן הרה”ג ר’ יצחק מרדכי מלריך שליט”א

לרגל הכנסו לעול תורה ומצוות
יהי רצון שיעלה מעלה בחורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל
הבר מצוה תתקיים ביום ה’ ניסן באוולי מנסילת ישרים רחי פישל 6 י-ם

ברכת מזל טוב לבחור חבר מצוה היקר והחביב אליהו שלמה זלמן בן הרה”ג ר’ יחיים מנחם רבינוביץ שליט”א

לרגל הכנסו לעול תורה ומצוות
יהי רצון שיעלה מעלה בחורה ויראת שמים ויגדל לתפארת בית ישראל
הבר מצוה יתקיים בג’ ניסן באולם בית אבא מו”ע